

TEATER

NOORI VÕIB USAL- DADA

Noori peosalisi balletis «Bahtšissarai purskkaev». Teesi Mõtus (Maria) ja Aleksei Tšugai (Vaclav).

A. Alla foto

Tänu Eesti Riikliku Koreograafilise Kooli edukale tööle on RAT „Estonia“ viimastel aastatel oma balletikollektiivi koonandanud hulga noori tantsijaid. Eriti rõõmustab seejuures teatri hoolitsus nende arengu eest. Aime Leisile, Aigi Riütlile, Verner Loole ja mõnele teisele usaldati vastutusrikkaid balletipartiisid, millega nad ka hea eduuga toime tulid.

Missuguseid ressursse aga balletikollektiivis veelgi leidub, seda tõendasid ilmekalt hiljutised „Bahtšissarai purskkaevu“ etendused, kus Maria osas esines Teesi Mõtus, Vaclavina Aleksei Tšugai ja Zaremana Elonna Spriid.

„Bahtšissarai purskkaevu“ lavastus RAT „Estonias“ on üldiselt võrdlemisi väheütlév. Selles on kopeeritud NSV Liidu Suure Teatri balletmeisteri Rostislav Zahharovi tööd, arvestamata „Estonia“ artistide loominguulist palet ja võimeid. Kuid lavastuses on ka terve rida kordaminekuid. Meenutagem Ülle Ullat Zaremana ja David Suri Nur-Alina. Nüüd on see saavutuste rida pikenenud uute osatäitjate arvel.

Teesi Mõtus on teistest osatäitjatest staažikam. Selles balletis on ta tantsinud juba paljudel etendustel, mistõttu ta elab laval täisverelist elu. Mõtus on Marias hästi tabanud ajastut. Maria on tõesti romantiline kuju, kelle armastus Vaclavi vastu on maalitud väga pehmetes, õrnades värvides. Huvitavalt on edasi antud kontrast esimese ja järgnevate vaatuste vahel. Esimeses vaatuses on Mõtus-Marial, vaatamata oma romantilisele õhulisusele, küllaltki elurõõmu ja vallatust (põgenemine Vaclavi eest). Vaatuse finaalis aga, kus Girei rebib ära Mariat varjava loori, elu otsekui lahkub temast. Järgnevates vaatustes liigub Maria ringi nagu vari, kuid Gireile andis ta uue elumõtte. See on õigesti asetatud rõhk. Nii pääseb balleti idee — näidata metsiku hinge (Girei) inimlikuks muutumist õilsa armastuse mõjul — õigesti

kõlama. Ka tantsutehniliselt on osa küps. Eriti tugevad on õhulised hüpped.

Elonna Spriidile on Zarema esimene suur osa professionaalsel laval. Oma balletilaseid õpinguid alustas ta Eesti Riiklikus Koreograafilises Koolis, viis lõpule aga Leningradis. Ta on kõigepealt väga temperamentne tantsija. Leningradis õppides nägi ta mitmeid võimekaid balletiine Zarema osas ja see on mõjunud hästi. Vaatamata nappidele proovidele on Spriidil selge Zarema osa mõttesügavus, tema koht lavastuses. Ta toob pealtvaatajateni Zarema tragöödia, kartuse kaotada Girei armastus, sest sellega koos kaoks ka elumõte. Zarema pakub Spriidile avaraid võimalusi oma võimete demonstreerimiseks, füüsiliste eelduste poolest sobib osa talle hästi. Tehniliselt raske tantsupartii esitab ta väsimustunnet näitamata. Teistele Zaremadele RAT „Estonias“ oli just vastupidavuse puudus üheks miinuseks. Tantsus on Spriidil tugevaks küljeks hüpped. Edaspidi on veel vaja töötada tuurides kindluse saavutamiseks.

Aleksei Tšugaid tundsi seni peamiselt episoodiliste ja pisi-osade täitjana, kus ta on ennast näidanud tantsutehniliselt tugeva lavajõuna. Nüüd esineb ta osas, kus on vähe ainult efektsetest tuuridest ja muust sellisest. Vaclavi osakäsitlus nõuab hingestatust, mehisust, väljendusrikkust, mida Tšugai ka jõudumööda kujutab. Tema Vaclav on küll veel natuke kuivavõitu ja tagasihoidlik, kuid üldiselt tõestab Tšugai oma sobivust ka sedalaadi osadega töötamisel. On vaja näitlejameisterlikkuse taset rohkem lähendada tantsumeisterlikkuse tasemele.

Teatri samm proovida noori lavajõude vastutusrikkastes ülesannetes väärib kõigiti kiitust. Mida rohkem talente pealtvaatajate ette tuakse, seda enam hinnatakse teatrit ja tuntakse huvi selle vastu.

H. AASSALU